

Poliisitarkastaja Jari Pajunen

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

HE 176/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 ja 171 §:n sekä ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt sisäministeriöltä asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 ja 171 §:n sekä ajoneuvolain muuttamisesta. Sisäministeriön poliisiosasto lausuu esityksestä seuraavaa.

Esitys

Liikenteen palveluista annettuun lakiin ehdotetaan lisää sääntelyä taksikuljettajan kokeesta ja sen järjestämisestä, taksikuljettajien vapaaehtoisesta erityisryhmien kanssa toimimista tukevasta kuljettajakoulutuksesta sekä koulutusten järjestämiseen liittyvistä viranomaismenettelyistä.

Liikenteen palveluista annettuun lakiin ehdotetaan myös lisää sääntelyä kaikista taksikyydeistä verovalvontaa varten kerättävistä tiedoista, Y-tunnuksesta taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä, velvoitteesta pitää taksiajossa mukana taksiliikennelupaa tai sen jäljennöstä, kuljettajan vastuusta ajoneuvossa mukana pidettävistä asiakirjoista ja tiedoista sekä pakollisesta yrittäjäkoulutuksesta ja yrittäjäkokeesta sekä niihin liittyvistä viranomaismenettelyistä. Lisäksi tieliikennelakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset taksivalaisimen käytöstä. Tavoitteena on tukea viranomaisvalvontaa ja harmaan talouden torjuntaa sekä helpottaa taksin tunnistamista myös asiakkaan näkökulmasta.

Taksamittareita ja muita laitteita tai järjestelmiä koskeva sääntely siirrettäisiin ajoneuvolaista liikenteen palveluista annettuun lakiin ja samalla täsmennettäisiin, milloin on käytettävä taksamittaria taksikyydin hinnan määrittelyyn. Liikenteen palveluista annettuun lakiin lisättäisiin velvoite käyttää jatkossa kaikissa takseissa joko taksamittaria tai muuta laitetta tai järjestelmää, joka kerää taksikyydeistä laissa edellytetyt tiedot verovalvontaa varten. Tavoitteena on harmaan talouden torjunnan tukeminen sekä kansallisen taksamittarisääntelyn täsmäntäminen EU-sääntelyyn liittyvän tulkintaepävarmuuden poistamiseksi.

28.10.2020

Lausunto**Liikenteen palveluista annettu laki****6 § Taksiliikenneluvan myöntäminen**

Pykälään lisättäisiin uusi kohta, jonka mukaan taksiliikennelupa voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, jolle on annettu Y-tunnus yritys- ja yhteisötietolain mukaisesti. Liikenne- ja viestintävirasto tarkistaisi Y-tunnuksen olemassaolon ennen luvan myöntämistä lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä. Niiden taksiliikenneluvanhaltijoiden, joilla ei ole ehdotetun lain voimaantulohetkellä Y-tunnusta, tulisi hankkia sellainen kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Pykälään lisättäisiin myös kohta, jonka mukaan taksiliikennelupa voidaan myöntää henkilölle, joka on hyväksytysti suorittanut uuden yrittäjäkokeen, aikaisemman yrittäjäkurssin sekä yrittäjäkokeen tai joka on muutoin täyttänyt kumotussa taksiliikennelaissa säädetyn ammatillisen pätevyyden vaatimuksen.

Sisäministeriön poliisiosaston näkemyksen mukaan esitetty muutos on perusteltu. On myös perusteltua, että jo myönnettyiltä taksiluvan haltijoilta edellytetään tunnuksen hankkimista ja vaadittavan kokeen suorittamista tietyssä ajassa lakimuutoksen voimaantulon jälkeen. Tämä osaltaan varmistaa yrittäjien osaamisen yrittämistä edellyttävälle tasolle.

15 a § Taksimatkasta kerättävät tiedot

Liikennepalvelulakiin lisättäisiin uusi 15 a §, jossa määriteltäisiin kaikista taksimatkasta kerättävät ja tallennettavat tiedot sekä veloitettaisiin käyttämään taksimittaria tai muuta laitetta tai järjestelmää näiden tietojen keräämiseen. Pykälässä säädettäisiin myös tietojen säilyttämisestä. Kaikista taksikyydeistä kerättäisiin samat tiedot riippumatta tietojen keräämiseen käytettävästä laitteesta, matkan luonteesta tai sen maksutavasta. Tietojen kerääminen on tehokkaan verovalvonnan kannalta välttämätöntä, koska yrityksen verotus perustuu kirjanpidon tietoihin ja taksirytyksen kirjanpidon tulee nojautua tietoihin, jotka kerätään kustakin taksikyydistä. Pykälässä mainitut yrittäjän, ajoneuvon ja kuljettajan yksilöintitiedot mahdollistavat kerättävien tietojen sujuvan kohdentamisen verovalvonnessa.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää harmaan talouden valvonnan kannalta oleellisen tärkeänä, että kaikessa taksiliikenteessä (matkaan ja aikaan perustuva sekä kiinteähintainen) on käytettävä kiinteää taksimittaria tai muuta laitetta. Pykälässä säädettyjen tietojen tallentaminen muuttamattomana on tärkeää. Kerättävät tiedot mahdollistavat verovalvonnan tekemistä.

26 § Taksinkuljettajan ajoluvan voimassaolon ja uusiminen

Taksinkuljettajan luvan uusimista olisi mahdollista hakea aikaisintaan kuusi kuukautta ennen hakijalla olevan luvan voimassaolon päättymistä.

Sisäministeriön poliisiosaston näkemyksen mukaan esitetty muutos on perusteltu, koska taksinkuljettajan ajoluvan uusiminen ja siihen liittyvä arviointi tulisi tehdä lähellä meneillään olevan ajoluvan voimassaoloajan loppumista.

28.10.2020

151 § Taksiliikennettä koskevat velvollisuudet

Henkilöliikennettä tarjoava luvanhaltija vastaisi ja huolehtisi siitä, että ajoneuvossa on aina taksiliikennettä harjoitettaessa mukana lain 4 §:ssä tarkoitettu taksiliikennelupa tai sen jäljennös. Kuljettajan velvollisuudet liittyisivät ajoneuvossa mukana pidettäviin asiakirjoihin ja ajoneuvossa esillä pidettäviin tietoihin. Kuljettajalla on parhaat mahdollisuudet vastata tietojen mukana ja esillä pitämisestä ajon aikana. Kuljettajan olisi pyydettäessä esitettävä lupa tai sen jäljennös taikka selvitys valvontaviranomaiselle.

Sisäministeriön poliisiosaston näkemyksen mukaan lupa-asiakirjojen ajoneuvossa mukana pitämisestä on taksiliikenteen valvonnan toteuttamiseksi perusteltua.

268 § Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja koskevat rikkomukset

Liikennepalvelulain 268 §:ää esitetään muutettavaksi siten, että jatkossa myös lain 151 §:n 2 momentissa säädettyjen velvoitteiden laiminlyönnistä voisi seurata liikennevirhemaksu.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää perusteltuna, että rikkomuksesta on säädetty hallinnollinen seuraamusta.

Tieliikennelaki

155 § Taksivalaisimen käyttäminen

Taksiliikenteeseen käytettävässä ajoneuvossa tulee olla näkyvillä taksivalaisin. Taksivalaisimen tulisi olla ajoneuvossa näkyvillä silloin, kun ajoneuvoa käytetään liikennepalvelulain 4 §:n 1 momentissa määritellyn taksiliikenteeseen. Ajoneuvo voi olla taksiliikenteessä myös silloin, kun kyydissä ei ole matkustajaa esimerkiksi asiakasta odottaessa tai taksiasemalle siirryttäessä. Taksivalaisinta ei tarvitsisi käyttää sellaisissa yritys- tai edustusajoissa, joissa taksivalaisimen käyttövelvollisuudesta poikkeamisesta on sovittu etukäteen sopimuksella. Tässä tarkoitettu sopimus tai jäljennös yritys- tai edustusajossa toimimisesta olisi pidettävä ajoneuvossa mukana. Kuljettajan tulisi pyydettäessä esittää sopimus tai sen jäljennös valvontaviranomaiselle.

Sisäministeriön poliisiosaston näkemyksen mukaan esitetty muutos on taksiliikenteen valvonnan toteuttamiseksi perusteltu. Taksivalaisimen käyttämisvelvollisuus parantaa taksien tunnistettavuutta ja helpottaa valvonnan kohdistamista.

171 § Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovanun käyttöä koskevat rikkomukset

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 6 kohta. Uuden 6 kohdan mukaan moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle voitaisiin määrätä 100 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta jättää noudattamatta 155 §:n 3 momentissa sopimuksen mukana pitämisestä säädettyä. Liikennevirhemaksun suuruus perustuisi tieliikennelain 171 §:n 1 momentissa määritellyn liikennevirhemaksun määrään ja olisi saman suuruinen kuin valaisimen käyttämisen laiminlyönnistä määrättävä sanktio.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää perusteltuna, että rikkomuksesta on säädetty hallinnollinen seuraamusta.